

kunde ikke klare sig, maatte have mere og mere —, og det var meget uheldigt. Jeg vil haabe, at det maa vise sig, at Sparsommelighed og Lyst til selv at erhverve noget maa følge med de faste Takster, naar nu Loven bliver ført ud i Livet. Skulde det vise sig, at man paa dette Punkt har forregnet sig, er Rigsdagen jo altid ved Haanden, og man kan revidere Loven paa det Punkt til hvilken som helst Tid.

Jeg vil udtale Ønsket og Haabet om, at Lovforslaget, naar det bliver ophøjet til Lov, ikke alene maa blive modtaget med Velvillie af de Tusinder af fattige Enker, men at det maa blive modtaget med Sympati af hele Befolkningen. Jeg tror, det har saa uhyre stor Betydning, at Befolkningen ser med Sympati paa de sociale Love. Jeg er tilbøjelig til at tro, at det vil blive Tilfældet for denne Lovs Vedkommende. Man kan efter min Mening betragte den som en Milepæl paa Vejen, jeg vil ikke sige til at afskaffe Fattigdommen, men til at komme til Hjælp, hvor Nød og Elendighed i særlig Grad har til Huse. Det er jo særlig Børnene, man har Opmærksomheden henvendt paa, det er dem, man gerne vilde komme til Hjælp, saaledes at de kan faa nogenlunde gode Livsvilkaar, hvad der selvfølgelig er den første Betingelse for, at man kan vente sig rigtig meget af den kommende Slægt. Jeg vil endnu en Gang anbefale de af hele Fællesudvalget stillede Ændringsforslag og Lovforslaget i det hele til Vedtagelse.

Jessen: Jeg skal paa mit Partis Vegne tillade mig at anbefale, at Tinget slutter sig til Fællesudvalgets Indstilling og stemmer for samtlige Ændringsforslag. Vi gør det til Trods for, at vi mener, at Loven ikke vil blive saa god, som vi havde ønsket, den skulde blive, og som den burde have været. Men som den ærede Ordfører for Flertallet sagde, er det foreliggende Forslag jo Resultatet af et Kompromis. Takket være den Magt, Højre i Landstinget sidder inde med, har vi været nødt til at slaa af paa vore Krav for dog at faa noget ud af Loven.

Idet jeg giver min Tilslutning til Lovforslaget, vil jeg gerne have Lov til ligesom den ærede Ordfører at ledsage det med et Par almindelige Bemærkninger og give det et Par Ord med paa Vejen. Det er jo rigtig, som ogsaa Ordføreren sagde, at vi her staar ved et meget betydningsfuldt Stykke socialt Lovgivningsarbejde, som det

egentlig maa undre, at det har taget saa lang Tid at gennemføre. Det er besynderligt at tænke sig, at vi først nu er naaede til den Erkendelse, at de fattige Enker, som sidder tilbage med en Børneflokk, har Krav paa at faa en Hjælp af det offentlige til Opdragelsen af deres Børn, naar de ikke selv har Evne og Kræfter dertil. Det er besynderligt, siger jeg, al den Stund vi allerede i mange Aar — i 30 Aar — har anerkendt det Princip, at den Kvinde, der blev Moder udenfor Ægteskab, har Krav paa at faa Hjælp til at opdrage sine Børn, naar Faderen forsømmer sin Pligt til at yde Bidrag til Underholdet. Nu staar vi altsaa overfor Gennemførelsen af dette Stykke sociale Lovgivningsarbejde, og jeg er glad for, at vi dog er naaede saa vidt, at vi har kunnet faa dette Lovforslag ført igennem. Jeg kan ikke undlade ved denne Lejlighed at gøre opmærksom paa, at naar vi er naaede saa vidt, tør Socialdemokratiet tilskrive sig en betydelig Del af Æren derfor. Det er Socialdemokratiet, der først har rejst Kravet ude i Befolkningen og dernæst her i Tinget. Jeg skal saaledes minde om, at nogle Medlemmer af den socialdemokratiske Gruppe paa Gruppens Vegne indbragte et Forslag i Rigsdagssamlingen 1908—09 om Hjælp til Understøttelse og Opdragelse af saadanne faderløse Børn som dem, der her nu lovgives om. Vi tog Sigt paa at stille Enkerne lige saa gunstigt som de Mødre, der var ugifte. Forslaget mødte i den Samling kun ringe Forstaaelse her i Tinget; det kom ikke en Gang til første Behandling. Imidlertid indbragte den socialdemokratiske Gruppe atter Lovforslaget i den ekstraordinære Samling i Sommeren 1909. Den Gang naaede Forslaget dog i hvert Fald til første Behandling; men man var fuld af Betænkeligheder; man opholdt sig over, at man ganske savnede Materiale til Bedømmelse af, hvilke Virkninger det vilde medføre, og i det hele taget fremkom der saa mange Betænkeligheder, at vi var klar over, at det ikke vilde blive gennemført i den Samling. Der blev fra forskellige Sider ogsaa fremsat den Tanke eller fremsat til Drøftelse det Spørgsmaal, om man skulde gaa frem ad Forsørgelses- eller Forsikringsvejen. Kort sagt, man optaarnede saa mange Vanskeligheder for Lovforslaget, at der ikke blev noget ud af det den Gang. Vi kom dog ufortrødet igen, og i Samlingen 1909—10 forelagde vi det atter i uforandret Skikkelse, og da naaede Lovforslaget til første Behandling og blev henvist til et